

geeft onze op-
nu, ingewikkeld,
a tot tweemaal
tsbelofte inhield
Woord te ver-
ls Woord te re-
at de synodale

entie aanstonds
erkondiging des
gt hij, waar het
schappij.

oord des Konings
gchap niet er-
ingen verhiende-
menschenheer-
ren. Dat is het
ynode der Her-
en samenstel.
de Gods Woord
lijke verordenin-
door de regle-
Veeler werd
ar van Koning

vormde Kerk is
niet. Het Woord
is ze nog niet
ook, dat we de
i te dragen, bid-
voor herstel der

ongetwijfeld met
ging worden ge-
eft nimmer een
de zonde ons
or Gods ontdek-
mogelijk zijn in

Kerk betreft: In-
eel erg ziek. Ze
is ook de eerste
heffen uit den
vegzonk.

eens ophoude,
elen.

demaker op 20
itriep: „Gij buigt
a vrijmaakt, ligt
en strop om den

Nilde zal komen
in „Machtsver-
geteekend: „Men
ekt, men stemt
op het erf, dat
n. Vrome woor-
tenzij God het
zouden worden
heid gaat onder
schemering stik-
gend een voor-
r ook noemt of
dan dat gij uw
henen”.

RULLMANN.

EN-
RWUS

en.

ar wel gesteld,
te veel vergade-
tijd en vooral
aschen, die met
dag komen, ver-
hoe ons school-
n zonder de sa-
lie uit verschil-
lomen en nauw-
wijs overwegen.
vrije onderwijs
et nauwste ver-
af geregeld wor-
staatsdienst is,
aar evenwel de
in gezet is, daar
rs tot zijn recht
e vergaderingen,
ouders op onze
van onze kleine
de groote Jaar-
les samenkomen
ken worden be-
le vergaderingen
aar de eigenlijke
nog te weinig
lijk allereerst en
len van het mee-
aan daaruit gaan
re vergaderingen
o komen we tot
Schoolraad, van
ieref. Schoolver-

Wanneer deze vereenigen ieder op eigen ter-
rein arbeiden en in haar onderafdeelingen goed
functioneeren is niet noodig, dat er nog een aparte
organisatie komt van de ouders onzer schoolgaande
kinderen. Daar had de heer Lens het over in het
laatste nummer van „De School met den Bijbel”.
Van die ouders zou dan de voortgaande propaganda
voor de Chr. School moeten uitgaan. Mij dunkt, als
elke school haar ouders goed doet meeleven, dan is
dat de beste manier om overal propaganda te
maken.

Ik wou nu nog iets zeggen over enkele vergade-
ringen, die we weer achter de rug hebben. Van het
zilveren jubileum van Gereformeerd Schoolverband,
van het feest ter gelegenheid van het veertig-jarig
bestaan van de Vereeniging van Chr. Volksonder-
wijs, van de Jaarvergadering van de Vereeniging
voor Chr. Nat. Schoolonderwijs zwijg ik nu maar,
omdat de bladen van die goedgeslaagde vergaderin-
gen uitvoerige verslagen hebben gegeven. Iets meer
wou ik zeggen van de Pinkstervergaderingen van
onze Christelijke onderwijzers in Hilversum. Dat
waren daar goede dagen. Wie de smaadt en de min-
achting mee doorgemaakt heeft van vroeger dagen,
dankt in stilte zijn God voor de genade en de
eere, die nu aan ons Christelijk Onderwijs, ook
van Overheidswege, wordt bewezen. Het Gemeente-
bestuur van Hilversum ontving het Hoofdbestuur
op het Stadhuis en noodde het aan een noemenmaal.

Ook de vergaderingen zelf waren verkwikkend.
Op de eerste samenkomst kwam een bij uitstek
belangrijk onderwerp aan de orde: „De Chr. School
en het anti-militairisme”. Het werd ingeleid door
Prof. Rutgers van Amsterdam.

Het was noodig, dat men zich over dat punt eens
kon uitspreken. Door het geval-Schurer kwam bij
menigeen de vraag boven: Hoe staat het met de
propaganda voor het anti-militairisme toch in de
Chr. School? De voorzitter kon gelukkig aan de
debaters ruime gelegenheid bieden, om zich uit te
spreken. En Prof. Rutgers had gelegenheid om
rustig, zakelijk van antwoord te dienen. 't Werd
zeer duidelijk, dat wij allen de oorlog zoo ver moge-
lijk van onze grenzen willen houden, maar dat ge-
voelsargumenten niet beslissend zijn, wanneer de
nood aan de man komt. Het onverantwoordelijke
van velerlei propaganda op dit gebied, het opper-
vlakkige en ondoordachte van vele predikers van
de vrede kwam duidelijk uit.

Het tweede onderwerp over afleidbaarheid, door
den heer Van Aalten ingeleid, plaatste ons weer te
midden van de schoolpraktijk. Bij vele paedagogen
komt de neiging op, het kind maar te laten gaan;
het heeft zijn aandacht bij iets anders, het is moe,
laat het nu maar. Duidelijk kwam het funeste van
die houding aan het licht. Wij moeten het aandur-
ven, het kind te dwingen tot luisteren, tot arbe-
den, tot een opgegeven taak. Natuurlijk, het moet
gebeuren met tact, maar het moet dan toch ge-
beuren, men moet het durven.

De heer Stermerding van Rotterdam sprak over de
invloed van de Chr. School op het gezin. Ge-
woonlijk gaat het over de omgekeerde verhouding:
gezin en school. Maar de spreker van de laatste
middag plaatste ons voor de vraag, of de invloed
van de school op het gezin altijd wel goed is. De
school wordt een groote macht in de wereld, is in
het leven van ieder kind een groote macht. Daar-
om past ons ook in dezen gedurig bezinning. Gaan
we er de goede kant mee uit? En dan valt met
dankbaarheid te constateeren, dat de invloed van
menige school, van vele Chr. onderwijzers op het
gezinleven een gezegende is. Maar zeer zorgvuldig
moet gewaakt, dat de school geen inbreuk maakt
op het gezin. De spreker wees nog al scherp op
het overdreven huiswerk, dat op vele scholen aan
de kinderen wordt gegeven, wat soms in de derde
schooltijd weer in school onder toezicht moet wor-
den gemaakt, anders komt er niet veel van terecht.
Te veel boet de jeugd daar haar speeltijd bij in.

Opnieuw werd er de aandacht op gevestigd, dat
de school moet meeleven met het gezin. Leed en
vreugd moeten over en weer worden gedeeld. De
onderwijzer weet waar ziekte en nood heerscht en
helpt naar vermogen lenigen. Bij feestdagen en
gedenktagen leeft hij ook mee met de gezinnen,
waaruit de school haar leerlingen betreft.

Rijk en heerlijk zijn onze beginselen. Ze zijn zoo
waard, dat wij er ons voor bejveren, ze in 't leven
in toepassing te brengen. Daar zullen we zelf wel
bij varen, dat zal ook onze arbeid meer klem
geven, daar zal onze God de eere van ontvangen.

Gr.

G. MEIMA.

ZENDING EN EVANGELISATIE

Evangelisatie-lectuur.

Aan de Redactie werd toegezonden ter bespre-
king een serie traktaatjes van „Filippus”, ons eigen
Traktaatgenootschap.

Ons eigen. En daarvoor zijn we dankbaar. Want
als we zelf traktaatjes uitgeven, gaan we niet naar
anderen, om daar ons te verschaffen, wat we
noodig hebben.

Er bestaan in ons land tal van firma's, die

traktaatjes uitgeven, waaronder zeer goede zijn. Maar
al onze Evangelisatie-commissies geven natuurlijk
de voorkeur aan die van „Filippus”. Om ons eigen
traktaatgenootschap te steunen. En omdat we dan
zeker zijn, goede, Gereformeerde lectuur te hebben,
die we kunnen bieden aan hen, onder wie we
verspreiden. Want er wordt ook zooveel lectuur
gedrukt, die we niet mogen verspreiden, omdat
ze het Evangelie verbogen heeft en het niet door-
geeft zóó, als de Heere het heeft geopenbaard.

Daarom moeten steeds alle tractaten en boekjes,
die van niet-Gereformeerde uitgeverij komen, zorg-
vuldig worden gekeurd, om te zien, of ze het
Evangelie wel recht zeggen. Want wij hebben het
recht niet, het ook maar een beetje te vervor-
men naar onze smaak of naar de geest dezer
eeuw. Wij doen niets dan doorgeven, zonder iets
anders, zonder er iets bij te doen, of er iets
uit weg te laten.

Dat is het mooie van de uitgaven van „Filippus”.
Die behoeven we niet eerst door te lezen, om
na te gaan, of daar het Evangelie ook een weinig
is verbogen naar de moderne snit. Daarom kan
aan al onze Evangelisatie-commissies worden aan-
bevolen, de uitgaven van „Filippus” te nemen ter
verspreiding.

Dat geldt in het algemeen. Maar daarna heb
ik nóg iets te zeggen over de lectuur. De toege-
zonden serie heb ik vluchtig doorgelezen. Over
het algemeen met genoegen. Zoo, als het daar ge-
zegd wordt, zoo is het Evangelie. Uit dien hoofde
kan er geen bezwaar worden gemaakt.

Natuurlijk is de hier geboden lectuur door men-
schen geschreven, dat wil zeggen, dat iemand, die
kritiseeren wil, overal wel iets kan vinden, om er
aanmerking op te maken. Misschien wel in elk
traktaatje. Maar Nurusfiguren moeten dan ook maar
geen menschenwerk lezen.

En toch — Niet zonder opmerkingen kan deze
reeks terzijde worden gelegd. Er zijn heel goede,
goede, en minder goede bij. Over die laatste wil ik
iets zeggen. Niet, omdat het nu eenmaal tot de
taak van een recensent behoort, toch iets te zeg-
gen van wat hem toegezonden wordt. Maar om-
dat ik hier en daar een vlekje zie, waartegen ge-
waakt moet worden.

Dat geldt in de eerste plaats de taal. Voor ieder,
die schriftelijk of mondeling aan de moderne men-
schen het Evangelie wil brengen, geldt de strenge
eisch, dat hij het moet zeggen in de taal, die
die menschen verstaat.

In den regel wordt in deze traktaatjes daaraan
wel gedacht. Maar niet altijd. Onbegrijpelijk zijn de
uitdrukkingen, dat men moet „worden wederge-
boren” en „een nieuw hart ontvangen”. Dat ver-
stond vroeger een Joodsch theoloog zelfs niet,
toen Jezus er tot hem over sprak, maar de heden-
daagsche menschen verstaat er heelemaal niets van.

Verder lees ik, dat Christus was „door cere-
moniën in het O. T. afgebeeld”. Dat Hij „door de
vaderen van het Oude Verbond in het geloof aan-
schouwd” was. Wat denkt ge, lezer, dat de mo-
derne heiden, aan wie ge dergelijke traktaatjes
ter lezing geeft, zich wel voorstellen zal bij de
lezing ervan? Hij is gewoon aan afkortingen, omdat
we tegenwoordig geen tijd meer hebben, om wor-
den voluit te schrijven, maar wat O.T. beduiden
mag, weet hij niet. Van verbonden heeft hij al
z'n leven gehoord, maar wat het Oude Verbond is,
hij mocht zich daarvan eens een scheve voor-
stelling maken. Elders lees ik, dat men met Thomas
iets zegt — maar broeder, hij heeft van dien
Thomas nog nooit gehoord. Om maar niet nog te
spreken van het traktaatje over den moordenaar
aan het kruis, waar ik lees, dat „zijn collega...
voor eeuwig verloren ging”. Ja, dát zal de lezer
wel verstaan, wat een collega is, weet hij wel;
maar zal dat hem niet even doen schateren, en
al wat er overigens in dat zeer goede traktaatje
geschreven staat, voor hem verloren doen gaan?

Eindelijk heb ik nog een bezwaar betreffende
de inhoud van verschillende traktaatjes. Wat be-
doelen we met onze lectuur? Het Evangelie
te brengen aan die er buiten staan, die het mis-
schien niet eens meer bij name kennen. Niet het
bewerken van onze eigen menschen, om onder
hen propaganda te voeren voor een of ander Chris-
telijk doel. Die dat doet, slaat de bal glad mis.

En dat doen helaas sommige dezer traktaatjes.
Die handelen over de volgende onderwerpen:

„Wat doet gij voor „Filippus”?”

„Vergeet de wezen niet.”

„Aan de a.s. Militairen van Christelijken huize en
hun Ouders.”

„Vergeet de blinden niet.”

„Onze doofstomme kinderen.”

Dat zijn allemaal erg mooie en nuttige onderwer-
pen, die noodig eens moeten worden besproken
— maar niet in Evangelisatie-lectuur!

Hetwelk evenzoo geldt van het traktaatje „'t Is
toch eender, of je...” Want dat traktaatje be-
handelt allerlei vraagstukken der politiek! En op
dit terrein is dat contrabande! We komen niet met
politiek, als we het Evangelie brengen. Evenmin als
we fel kritiseeren het Socialisme of het Communis-
me. Kritiek daarop vind ik best en noodig — ter
plaats, waar zulks behoort te geschieden, maar
niet in Evangelisatie-lectuur en niet in Evangeli-
satie-samenkomsten in een lokaal of in de open
lucht. Dat prikkelt verschillende hoorders. Men

schen, die anders met belangstelling zouden luis-
teren, gaan dan boos weg, en door zijn onver-
standige kritiek heeft zulk een schrijver of spre-
ker ditmaal de deur zelf dichtgegooid!

Wie spreekt of schrijft, moet dat zóó doen, dat
hij nooit kwetst of prikkelt. Ik weet van verschil-
lende openluchtsamenkomsten, waarvan Room-
schen e.a. zeiden, dat ze er gerust heen konden
gaan, omdat ze er nooit werden geprikkeld. Zóó
behoort het te zijn. En ook daarom is een traktaatje
over politiek niet alleen overbodig, maar scha-
delijk.

Eindelijk: een traktaatje mag nooit lange betoo-
gen en dogmatische redeneeringen houden, die be-
ginnen bij het Paradijs en eindigen na het door-
lopen van de heele geschiedenis in den hemel. Zoo
meende men het vroeger wel eens — maar die
methode is verkeerd. En daarom zijn er weer een
paar andere traktaatjes, die ik uit dien hoofde
niet al te goed geslaagd acht.

Deze beschouwing is wat lang en wat kritisch
geworden. Ik kan het niet helpen. Het had ook
wel anders gekund. Ik had ook kunnen zeggen,
dat ze allemaal zoo erg mooi zijn, enzoovoort. Maar
daarmee wordt onze Evangelisatie niet gediend.
En het gaat er toch niet om, dat we elkaars
arbeid steeds uit den treure prijzen, om dan maar
zoo nu en dan op verkeerde sporen voort te suk-
kelen. Het gaat om de zaak, om het werk, om
de arbeid voor het Koninkrijk.

Wie de schrijvers zijn, weet ik niet, en daarom
heb ik deze dingen eens openbaar gezegd, gelijk
ik noodig achtte voor het werk. Niet uit lust
tot kritiseeren. Veel liever had ik enkel lof ge-
had. Maar waardeering voor „Filippus” gaf me
dit in. En de hoop, dat traktaatjes-voor-Filippus-
schrijvers er eenige winst mee kunnen doen.

C. B.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Tweelst te:
Treebeck: F. Dresselhuys te Oldeboorn en J. Snoey te 's-Grav-
venmoer.

Zuilen: cand. W. v. d. Bos te Nijkerk en cand. A. P.
Heiner te Gorinchem.

Beroepen te:
Bolsward: D. Zwart te Oudemirdum.

Gerkesklooster-Stroobos: W. L. Korfker te Barneveld.
Groningen (voor den Miss. dienst op Soemba): Cand. P. J.
Luyendijk te Den Haag.

Klundert: H. W. Engelkes te Wilnis.
Marum (Gr.): A. Adema te Opende (Gr.).

Slidrecht: S. Wesbank te Hoorn.

Aangenomen naar:
Diever: cand. J. W. de Jager te Putten (Gld.).

Helder (2e pred. pl.): Joh. Meynen te Zalk en Veecaten.
Zuidbroek: cand. Jac. Jonker te Werkendam.

Bedankt voor:
Genemuiden en Vrijhoeve-Capelle: cand. J. W. de Jager
te Putten (Gld.).

Nieuwendam: H. J. Jager te Jutrijp-Hommerts.

Afscheid van:
Borum: I. K. Wessels. Tekst: Ef. 3:20 en 21.

Nunspeet: R. de Jager. Tekst: 1 Petr. 5:10 en 11.
Pijnacker: A. de Bondt. Tekst: Hebr. 6:7 en 8.

Intrede te:
Gorredijk: cand. Jac. v. d. Staal. Tekst: Ex. 3:14b.

Sneek: H. Veldkamp. Tekst: Ezech. 12:27.

De ineenstemming te Bunschoten.
Naar we vernemen, zal de vereeniging der Geref. Kerken
te Bunschoten en Spakenburg A en B binnen korten tijd
een voldongen feit zijn. De acte van vereeniging is reeds
opgesteld en ligt voor de leden ter inzage, terwijl het des-
betreffend besluit reeds in beide kerken is afgekondigd.
„St.”

Adres.
Het adres der Geref. Kerk te Treebeck is thans: J. Hoekstra,
Hommertweg 49, aldaar.

Candidaten tot den H. Dienst.
De heer J. Kremer, beroepen predikant bij de Geref. Kerk
te Ede, is door de Classis Arnhem der Geref. Kerken
peremptoir geëxamineerd en met algemeene stemmen toe-
gelaten tot den Dienst des Woords en der Sacramenten. De
heer Kremer is thans als hulprediker te Ede werkzaam.

— De heer J. A. Tiemens, cand. aan de Vrije Universiteit,
is door de Classis Arnhem der Geref. Kerken praeparatoir
geëxamineerd en met algemeene stemmen beroepbaar ver-
klaard. Hij is bereid des Zondags de Kerken te dienen en
zal na 1 Sept. een eventueel beroep gaarne in overweging
nemen. Zijn adres is Koningstraat 31, Arnhem.

— De heer G. J. Hoytema, cand. aan de Theol. School
te Kampen, heeft niet meer als adres: Tzum, maar: Aca-
demiestraat 15, Franeker.

Evangelisatie.
Zuiderzee-arbeid. Cand. P. Robbers te Amsterdam
is met ingang van 1 Juli door den Kerkeraad der Geref.
Kerk te Wieringen, in overleg met Classicale en Generale
deputaten, benoemd tot hulprediker voornamelijk voor den
geestelijken arbeid onder de Zuiderzee-arbeiders.

Curator Theol. School.
De Part. Synode van de Geref. Kerken van Zuid-Holland-
Zuid heeft benoemd tot curator der Theol. School te
Kampen in de plaats van Ds C. B. Bavink, die met emeri-
taat gegaan is, Ds F. C. Meyster te Rotterdam en tot
diens secundus Ds W. W. Meynen te Dordrecht.

Leger-predikant.
Bij Kon. Besluit van 27 Juni is, met ingang van 1 Januari,
aan Ds F. G. Petersen, op zijn verzoek, op grond van zijn
leeftijd, eervol ontslag verleend als legerpredikant.

CHR. Geref. Kerk.

Beroepen te:
Apeldoorn: A. H. Hilbers te Enschedé.

Bedankt voor:
Soestdijk: L. H. Beckamp te Meppel.

Intrede te:
Ulrum: Cand. L. Floor. Tekst: 2 Cor. 1:24.